

Fremsat den {FREMSAT} af indenrigs- og socialministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven) og lov om ændring af lov om folkeskolen (Afbureaukratisering)

§ 1

I lov nr. 501 af 6. juni 2007 om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), som senest ændret ved lov nr. 1148 af 3. december 2008, § 142 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og lov nr. 1098 af 30. november 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan arbejdet med et godt børnemiljø bliver en integreret del af det pædagogiske arbejde, jf. § 7, stk. 1. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages efter børnenes alder og modenhed«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

2. § 9, stk. 1 og 2, affattes således:

»§ 9. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at udarbejde og offentliggøre den pædagogiske læreplan, herunder at revidere den pædagogiske læreplan, hvis væsentlige ændringer i dagtilbuddet eller evalueringen efter stk. 2 tilsiger dette, jf. endvidere § 10, stk. 2.

Stk. 2. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for, at den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år. Lederen er i den forbindelse ansvarlig for at dokumentere, om de valgte pædagogiske metoder og aktiviteter samt børnemiljøet fører til opfyldelse af de opstillede mål inden for temaerne, jf. § 8, stk. 2-5. Lederen skal angive, hvordan dagtilbuddet vil følge op på resultaterne.«

3. § 10, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal mindst hvert andet år drøfte evalueringerne, jf. § 9, stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på baggrund af drøftelsen tage stilling til, om evalueringerne giver anledning til yderligere handling fra kommunalbestyrelsens side.«

4. § 11 affattes således:

»§ 11. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af alle børn i alderen omkring 3 år, der ikke er optaget i et dagtilbud. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at

forældre i forbindelse med sprogvurderingen gøres opmærksomme på muligheden for, at deres barn kan blive optaget i et dagtilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gives sprogstimulering til børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 1 og 2 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter. Tosprogede børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 2 vurderes at have behov for opfølgning, skal modtage sprogstimulering af en varighed på 15 timer ugentligt.

Stk. 4. Forældre skal lade deres børn deltage i en sprogvurdering efter stk. 1 og 2 samt sprogstimulering efter stk. 3.

Stk. 5. Sprogvurdering efter stk. 1 og 2, og sprogstimulering efter stk. 3, varetages af personer, der har særlige kvalifikationer til at varetage opgaven.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at sikre, at barnets forældre inddrages i forbindelse med sprogvurderingen og sprogstimuleringen efter stk. 1-3, samt at forældrene får vejledning i selv at understøtte deres barns sproglige udvikling.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en plan for kommunens mål og rammer for sprogvurdering og sprogstimulering.”

5. § 12 og § 13 ophæves.

6. Efter § 18 indsættes:

»§ 18a. Dagtilbud kan søge rådgivning vedrørende børnemiljø hos Dansk Center for Undervisningsmiljø, jf. lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø.«

7. § 21 affattes således:

»§ 21. Dagtilbud kan etableres som dagpleje i dagplejerens eller børnenes private hjem eller i andre lokaler i børnenes hjemlige miljø. Dagpleje, der anvendes til midlertidig pasning af børn, kan dog etableres i andre lokaler end dagplejerens hjem, børnenes hjem eller børnenes hjemlige miljø. I dette tilfælde er det et krav, at pasningen sker som følge af midlertidigt fravær af kortere varighed hos børnenes egen dagplejer.

Stk. 2. Dagpleje kan drives af kommunen som kommunal dagpleje.

Stk. 3. Dagpleje kan efter aftale med kommunalbestyrelsen drives af en privat leverandør som privat dagpleje.«

8. I § 93 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Indenrigs- og socialministeren fastsætter efter forhandling med skatteministeren nærmere regler om kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.«

§ 2

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 593 af 24. juni 2009, som senest ændret ved lov nr. 535 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:

1. “§ 4 a ophæves.”

2. “§ 29 a ophæves.”

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2010.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1) Indledning og baggrund
- 2) Gældende ret
- 3) Den foreslåede ordning
- 4) Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
- 5) Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
- 6) Miljømæssige konsekvenser
- 7) Administrative konsekvenser for borgerne
- 8) Forholdet til EU-retten
- 9) Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 10) Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Regeringen ønsker at give kommunerne og regionerne, ledere og ansatte, der er tættest på borgerne, større frihed til selv at beslutte, hvordan opgaverne løses. På dagtilbudsområdet ønsker regeringen, at kommuner og dagtilbud skal have større frihed til at tilrettelægge det pædagogiske arbejde i dagtilbuddene. Der skal være færre krav til måden, man lokalt vælger at dokumentere på, og kommunerne skal have bedre muligheder for at prioritere ressourcerne – til gavn for både børn og medarbejdere. Målet er, at det pædagogiske personale skal have mere tid til at være sammen med børnene.

For at finde frem til, hvor reglerne på dagtilbudsområdet kan forenkles, har regeringen gennemført en proces, hvor ledere og medarbejdere i dagtilbud og kommuner er kommet med forslag til, hvordan reglerne kan forenkles. De har samtidig medvirket i en omfattende kortlægning af, hvordan de bruger deres arbejdstid. Med afsæt i de indkomne forslag og kortlægningen, har regeringen fremlagt en plan for forenkling med i alt seks initiativer på dagtilbudsområdet. Forslagene indgår i ”Mere tid til velfærd. Regeringens plan for mindre bureaukrati på det kommunale og regionale område” og udmønter aftale om Finansloven for 2010 af november 2009 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance. Forslagene indgår samtidig som et element i regeringens opfyldelse af flerårsaftalen fra 2008 med KL om frigørelse af ressourcer til borgernær service i kommunerne i 2009-2013.

Fire af de i alt seks initiativer skal gennemføres ved en ændring af lov om dag- fritids- og klubtilbud m.v. og fremlægges med dette lovforslag.

Lovforslaget indeholder følgende ændringer, der skal bidrage til at forenkle reglerne på dagtilbudsområdet:

- 1) Enklere krav til pædagogiske læreplaner.
- 2) Enklere regler for børnemiljøvurderinger.
- 3) Målrettede sprogvurderinger.
- 4) Mere fleksible regler for gæstedagpleje.

Samtidig foreslås det, i § 93, stk. 3, at indføre en hjemmel til, at indenrigs- og socialministeren i samråd med skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for kommunernes opkrævning af tilbagebetalingsbeløb efter dagtilbudslovens § 93, stk. 1. Bestemmelsen er identisk med den tilsvarende bemyndigelsesbestemmelse i § 165, stk. 1, i lov om social service, som utilsigtet ikke blev videreført til dagtilbudsloven i forbindelse med dagtilbudsområdets overgang fra serviceloven til regulering i dagtilbudsloven.

Indholdet i dagtilbud og kvaliteten heraf er i stigende grad i fokus. Ca. 97 pct. af alle børn mellem 3-5 år går i et dagtilbud, og forskning viser, at gode dagtilbud betyder meget i forhold til at give socialt udsatte børn en bedre livsbane og alle børn en god overgang til skolen. Dagtilbuddene er således ikke blot en pasningsmæssig foranstaltning, der giver forældrene mulighed for at indgå i arbejdsmarkedet. Det er samtidig stedet hvor langt hovedparten af børn mellem 0-5 år gennem leg og læring udvikler sig i dagtimerne. Det er i dag-

tilbuddene, at der opleves forpligtende fællesskaber, at der leges med tal, ord og bogstaver, og det er her børnene udfordres fysisk og mentalt.

Regeringen har derfor også stort fokus på at understøtte kvalitetsudviklingen i dagtilbud og har bl.a. indført tre større kvalitetsunderstøttende tiltag. For det første de pædagogiske læreplaner, der bidrager til, at mål, metoder og aktiviteter i forhold til børns læring er i centrum i dagtilbuddet, for det andet børnemiljøvurderingen, der forpligter ledere og medarbejdere til at inddrage børnemiljøet i de pædagogiske overvejelser og for det tredje sprogvurderinger, der giver viden om børnenes sproglige udvikling. Regeringen er fortsat meget optaget af at sikre et højt fagligt niveau i dagtilbuddene til gavn for børnene, og i den forbindelse er arbejdet med læring, sprog og børnemiljø centralt.

Afbureaukratiseringsprojektet har vist, at der er behov for at justere rammerne for disse vigtige elementer i den pædagogiske hverdag. Kvalitetssikringen og -udviklingen af indholdet i dagtilbud skal fremover i højere grad afspejle den lokale organisering og prioritering. Derfor fjernes en del af kravene til formen, mens ambitionen om et højt niveau i forhold til bl.a. læring, sprog og børnemiljø fastholdes.

Den foreslåede forenkling af reglerne på dagtilbudsområdet skal ses i dette lys, og afspejler vigtigheden af, at forenkling går hånd i hånd med et fortsat højt fokus på kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af indholdet i dagtilbuddene.

2. Gældende ret

2.1 Pædagogiske læreplaner

Dagtilbudsloven indeholder i dag et krav om, at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Formålet med den pædagogiske læreplan er bl.a. at understøtte alle børns læring, herunder børn med særlige behov. Målrettet arbejde med at understøtte børns kompetencer i dagtilbud bidrager samtidig til at lette overgangen til skolen. Lederen er ansvarlig for, at den pædagogiske læreplan indeholder dagtilbudets mål, metoder og eksempler på aktiviteter i forhold til børnenes læring inden for de seks temaer: Alsidig personlig udvikling, sociale kompetencer, sproglig udvikling, krop og bevægelse, naturen og naturfænomener samt kulturelle udtryksformer og værdier.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for årligt at evaluere, om de valgte metoder og aktiviteter opfylder de opstillede mål i læreplanen. Kommunalbestyrelsen skal godkende den pædagogiske læreplan og årligt drøfte evalueringerne. På baggrund af denne drøftelse skal kommunalbestyrelsen tage stilling til, om evalueringerne giver anledning til yderligere handling fra kommunalbestyrelsens side.

2.2 Børnemiljø vurderinger

Dagtilbudsloven fastsætter i dag krav om, at alle dagtilbud skal udarbejde en skriftlig børnemiljøvurdering, som skal kortlægge dagtilbudets fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø. Børnemiljøvurderingen skal endvidere beskrive evt. børnemiljøproblemer samt indeholde en handlingsplan. Børnemiljøvurderingen skal som minimum revideres hvert tredje år.

2.3 Sprogvurderinger

Reglerne om vurdering og stimulering af 3-årige børns sprog er i dag reguleret i to love, henholdsvis lov nr. 501 om dag- fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge (dagtilbudsloven) og lovekendtgørelse nr. 593 af 24. juni 2009 om folkeskolen (folkeskoleloven). Reglerne om sprogvurdering blev indført i dagtilbudsloven og folkeskoleloven med det formål at sætte yderligere fokus på behovet for at understøtte børns dansksproglige udvikling allerede fra en tidlig alder.

2.3.1 Dagtilbudsloven

Siden 1. august 2007 har kommunalbestyrelsen således, som følge af reglerne om sprogvurdering i dagtilbudslovens § 11, været forpligtet til at tilbyde alle 3-årige børn en sprogvurdering. Det er de enkelte forældre, der beslutter, om deres barn skal have foretaget en sprogvurdering. I tilfælde hvor sprogvurderingen viser, at der er behov for opfølgning, har kommunalbestyrelsen ansvaret for, at der tilbydes sprogunderstøt-

tende aktiviteter eller anden bistand (sprogstimulering). Sprogstimuleringen skal gives ud fra det enkelte barns behov i forhold til både omfang og varighed af indsatsen.

Det er kommunalbestyrelsen, der beslutter, hvordan sprogvurderingen samt den opfølgende sprogstimuleringsindsats skal organiseres og udføres i kommunen. Der er ikke fastsat krav til, hvordan sprogvurderingen skal foretages. Fra centralt hold er der udviklet et sprogvurderingsmateriale, der kan anvendes som støtte for kommunerne til at opfylde deres forpligtelse til at tilbyde alle 3-årige børn en sprogvurdering.

Finansiering og drift

Som følge af dagtilbudslovens regler om finansiering afholdes udgiften til sprogvurdering af kommunen. Sprogstimulering for børn, der er optaget i et dagtilbud, kan indgå i grundlaget for den bruttodriftsudgift, der lægges til grund for fastsættelse af forældrenes egenbetaling for en plads i dagtilbud, såfremt sprogstimuleringen indgår som en integreret del af dagtilbuddets almindelige drift. I tilfælde hvor sprogstimuleringen har karakter af individuel behandling, afholdes den fulde udgift af kommunen.

2.3.2 Folkeskoleloven

Siden 1. august 1999 har kommunalbestyrelsen efter reglerne i folkeskolelovens § 4 a været forpligtet til at tilbyde alle tosprogede småbørn støtte til fremme af den sproglige udvikling med henblik på tilegnelsen af dansk, hvis børnene efter en sagkyndig vurdering har behov for sprogstimulering.

Fra 1. januar 2003 har kommunerne haft pligt til at give sprogstimuleringen senest, når barnet er 3 år. Sprogstimuleringen af tosprogede småbørn skal varetages af pædagoger, der har uddannelse vedrørende tosprogede børn, eller som på anden måde har kvalificeret sig til opgaven.

Tosprogede børn, der er optaget i en daginstitution, skal tilbydes sprogstimulering, hvis børnenes sproglige udvikling ikke i tilstrækkelig grad kan fremmes indenfor institutionens egne pædagogiske muligheder. Et tosproget barn, der ikke er optaget i et dagtilbud, skal modtage 15 timers sprogstimulering ugentligt, hvis der efter en sagkyndig vurdering er behov herfor. De 15 timer er en nedre såvel som en øvre grænse for omfanget af den sprogstimuleringsindsats, der skal tilbydes børnene. Støtteindsatsen kan tildeles barnet indtil skolestart.

Forældre til tosprogede børn har siden 2004 haft pligt til at lade deres børn deltage i den sagkyndige vurdering og den efterfølgende sprogstimulering.

Det er kommunalbestyrelsen, der efter folkeskolelovens regler beslutter, hvordan den sagkyndige vurdering samt den opfølgende indsats skal organiseres og udføres i kommunen. Der er ikke fastsat krav til, hvordan sprogvurderingen skal foretages. Fra centralt hold er der udviklet et sprogvurderingsmateriale, der kan anvendes som støtte for kommunerne til at opfylde deres forpligtelse.

Finansiering og drift

Det er de kommunale skolemyndigheder, der skal afholde alle udgifter til den sagkyndige vurdering og den opfølgende sprogstimuleringsindsats til alle børn.

2.4 Dagpleje

Efter gældende regler etableres dagpleje i dagplejerens private hjem eller i andre velegnede lokaler i børnenes hjemlige miljø, eksempelvis i et af børnenes hjem, boligbebyggelse eller bofællesskaber. Det forudsættes, at dagplejeren eller børnene har tilknytning til de lokaler, der benyttes til dagplejen.

3. Den foreslåede ordning

3.1 Pædagogiske læreplaner

I forbindelse med afbureaukratiseringsprogrammet har ledere, medarbejdere og kommunale repræsentanter peget på, at de pædagogiske læreplaner forbedrer det pædagogiske arbejde. En landsdækkende evaluering af arbejdet med de pædagogiske læreplaner (NIRAS Konsulenterne, 2008) viser også, at læreplanerne er en

succes. Ifølge ledere og medarbejderne har arbejdet med læreplanerne kvalificeret det pædagogiske arbejde i dagtilbuddene, hævet den pædagogiske faglighed og understøttet arbejdet med børns udvikling.

Der er således generelt tilfredshed med de pædagogiske læreplaner, dog har kommunerne i afbureaukratiseringsprojekterne efterspurgt større fleksibilitet i forbindelse med tilrettelæggelsen af arbejdet med bl.a. evalueringen af læreplanerne.

Det foreslås, at forpligtelsen i forhold til den årlige evaluering af den pædagogiske læreplan i dagtilbuddene og den årlige drøftelse af evalueringerne i kommunalbestyrelsen for begges vedkommende ændres til mindst hvert andet år. I forlængelse heraf præciseres det i de specielle bemærkninger, at det er kommunalbestyrelsen, der tilrettelægger grundlaget og rammerne for drøftelsen af evalueringerne. Kommunalbestyrelsen kan for at kvalificere og målrette kommunalbestyrelsens drøftelse fastlægge nærmere rammer for f.eks. dagtilbuddenes evaluering af læreplanerne, form og indhold for dagtilbuddenes tilbagemeldinger til kommunalbestyrelsen og for kommunalbestyrelsens drøftelse. Præciseringen sker for at tydeliggøre, at drøftelserne af evalueringerne af læreplanerne på politisk niveau kan tage højde for, hvilken og hvordan målrettet viden og relevant dokumentation kan udveksles meningsfuldt mellem dagtilbud og kommune.

Med de foreslåede forenklinger bevares formålet med de pædagogiske læreplaner. I forhold til de indholdsmæssige krav til de pædagogiske læreplaner vil børnemiljøet blive integreret, derudover ændres de indholdsmæssige krav ikke. Læreplanerne vil således fortsat understøtte et højt fagligt niveau i alle dagtilbud, samtidig med at ændringerne vil frigøre ressourcer i dagtilbuddene og give både medarbejdere i dagtilbud og i kommunerne mere frihed i tilrettelæggelsen af arbejdet med de pædagogiske læreplaner.

3.2 Børnemiljøvurderinger

Regeringens afbureaukratiseringsprojekter har vist, at det pædagogiske personale i dagtilbuddene vurderer, at arbejdet med børnemiljøet kan sættes i fokus på andre måder end via en selvstændig skriftlig børnemiljøvurdering. Samtidig har det pædagogiske personale og kommuner efterspurgt bedre muligheder for at tilrettelægge arbejdet med dokumentation på området, ligesom de har efterlyst bedre sammenhæng mellem de forskellige krav til dokumentation. En bedre sammenhæng mellem krav og tilrettelæggelsesmuligheder vil bidrage til at der opnås mere direkte tid til at arbejde med børnene.

For at give kommuner og dagtilbud bedre muligheder for at tilrettelægge arbejdet med dokumentation, skabe sammenhæng mellem de forskellige kvalitetsudviklingsredskaber og frigive tid til at arbejde med børnene foreslås det at ophæve lovkravet om, at dagtilbuddene skal udarbejde en selvstændig børnemiljøvurdering, som skal indeholde en kortlægning af det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, en beskrivelse af evt. børnemiljøproblemer samt en handlingsplan.

Arbejdet med børnemiljøet foreslås i stedet integreret i bestemmelsen om pædagogiske læreplaner, så arbejdet med børnemiljøet bliver en del af det pædagogiske arbejde, hvor det er relevant. Det sker ved, at den pædagogiske læreplan beskriver, hvordan børnemiljøet, hvor det er relevant, aktivt indtænkes i relation til de pædagogiske mål, metoder og aktiviteter, som dagtilbuddet opstiller i forhold til børnene læring – herunder de udfordringer og muligheder, dette giver. Det videreføres, at børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og at børnenes oplevelser af børnemiljøet inddrages i den samlede vurdering af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed.

I dag har dagtilbud, jf. dagtilbudslovens § 13, stk. 3, mulighed for at søge inspiration og vejledning hos Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM), som er et uafhængigt, statsligt videnscenter, der bl.a. arbejder for at sikre et godt børnemiljø i alle dagtilbud og fritidshjem. Denne mulighed bibeholdes ved at videreføre den eksisterende § 13, stk. 3, i en ny § 18 a i dagtilbudsloven. Ophævelsen af dagtilbudslovens §§ 12 og 13 om udarbejdelse af en selvstændig børnemiljøvurdering ændrer således ikke på Dansk Center for Undervisningsmiljø's opgaver med at vejlede i forhold til børnemiljø på dagtilbuds- og fritidshjemsområdet. DCUM skal dog i deres arbejde tage højde for den foreslåede lovændring om en tættere sammenhæng mellem dagtilbuddenes og kommunernes arbejde med børnemiljø og læring i de pædagogiske læreplaner.

Lovkravet om udarbejdelse af en børnemiljøvurdering i fritidshjem fastholdes, idet dette krav er sammenfaldende med kravet om, at der i SkoleFritidsOrdninger (SFO) - som en del af skolen - er krav om, at der udarbejdes en undervisningsmiljøvurdering, som kortlægger det fysiske, psykiske og æstetiske undervis-

ningsmiljø. Ved at fastholde kravet om en børnemiljøvurdering i fritidshjem opnås således, at der er sammenfaldende lovkrav til de to forskellige tilbud til aldersgruppen. Samtidig gælder der ikke krav om pædagogiske læreplaner i fritidshjemmene, hvorfor der ikke her er samme behov og mulighed for at forenkle arbejdsprocesserne ved at samle og integrere kravene til dokumentation og skiftlighed.

3.3 Sprogvurderinger

Indførelsen af sprogvurdering og sprogstimulering af såvel et- som tosprogede børn har sat fokus på betydningen af, at alle børn udvikler de nødvendige sproglige kompetencer. I afbureaukratiseringsprogrammet har kommuner og dagtilbud dog peget på, at det opleves som tidskrævende og unødvendigt, at der skal foretages vurderinger af sprogligt velfungerende børn, samt at det er uhensigtsmæssigt, at reglerne om sprogvurdering og sprogstimulering er delt op i to love.

På den baggrund ønsker regeringen at skabe større fleksibilitet for kommunerne i forhold til hvilke børn, der skal modtage sprogvurdering. Konkret foreslår regeringen at give dagtilbud og kommuner mulighed for at målrette deres ressourcer og indsatser mod de børn, hvor der er en formodning om, at de har behov for hjælp i deres sproglige udvikling samt de børn, der ikke dagligt oplever kontakt til pædagogisk personale i et dagtilbud. Med forslaget har kommunalbestyrelsen fremover således alene pligt til at gennemføre en sprogvurdering af børn omkring 3 år, der går i dagtilbud, hvis der på baggrund af sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold hos børnene, er en formodning om, at børnene kan have behov for støtte i deres sproglige udvikling. I formodningen for om barnet kan have behov for sprogstimulering, skal der anlægges et bredt syn på barnet og de forhold, der kan give anledning til bekymring for barnets sproglige udvikling. Ved dagtilbud forstås daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, og dagpleje efter § 21, stk. 2-3.

Herudover betyder forslaget, at kommunerne fremover skal gennemføre en sprogvurdering af børn omkring 3 år, der ikke er optaget i et dagtilbud. Sprogvurderingen af børn, der ikke dagligt oplever kontakt til pædagogisk personale, skal sikre, at et barns eventuelle sproglige vanskeligheder opdages så tidligt som muligt og ikke først, når barnet begynder i skole.

Den enkelte kommune kan fortsat vælge at prioritere at give alle forældre til 3-årige børn et tilbud om en sprogvurdering. Kommunen skal, såfremt den vælger at tilbyde alle børn en sprogvurdering, gøre det klart overfor forældrene, hvorvidt der er tale om et tilbud, som forældrene kan afvise at modtage, eller om det er en sprogvurdering, som barnet skal modtage, fordi der på baggrund af sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold kan være formodning om, at barnet har behov for hjælp i sin sproglige udvikling.

I tilfælde, hvor det på baggrund af en sprogvurdering vurderes, at et barn har behov for sprogstimulering foreslås det, at de nugældende regler videreføres. Dette indebærer, at børn fremover skal modtage sprogstimulering, der er fastsat ud fra det enkelte barns behov. Tosprogede børn, der ikke er optaget i et dagtilbud, skal dog som i dag have 15 timers sprogstimulering om ugen.

Forslaget indebærer, at målgruppen for det lovbestemte krav om sprogvurdering ændres. Det er dog ikke dermed hensigten, at færre børn fremover skal modtage sprogstimulering, da det antages, at antallet af børn, der fremover vil have behov for sprogstimulering, vil være det samme som efter de gældende regler i dagtilbudslovens § 11 samt folkeskolelovens § 4 a.

Udover at give kommunerne mere frihed og fleksibilitet i tilrettelæggelsen af sprogindsatsen, så ønsker regeringen også at samle og harmonisere reglerne om sprogvurdering og sprogstimulering for alle børn omkring 3 år i dagtilbudsloven. Regeringens formål med forslaget er dels at imødekomme kommunernes ønsker, dels at bidrage til en sammenhængende sprogindsats for børn i alderen omkring 3 år i kommunerne. Endelig er det hensigten, at forslaget skal bidrage til at understøtte den pædagogiske faglighed ved, at det fremover lægges ud til det pædagogiske personale i kommunerne at vurdere, om et barn har behov for en sprogvurdering. Denne ændring skal bidrage til at sikre, at børn, hvor der er en formodning om, at børnene kan have behov for støtte i deres sproglige udvikling, rent faktisk også skal modtage en sprogvurdering.

Der foretages som følge af samlingen af reglerne i folkeskoleloven og dagtilbudsloven også en sproglig harmonisering og forenkling af de begreber, der anvendes, jf. de specielle bemærkninger. Endelig indebærer forslaget, at reglerne om sprogvurdering og sprogstimulering af tosprogede småbørn i folkeskoleloven ophæves, da reglerne bliver en del af dagtilbudsloven.

Indenrigs- og Socialministeriet vil følge implementeringen af den foreslåede ordning vedrørende sprogvurdering og sprogstimulering, herunder udviklingen for tosprogede børn.

Kvalifikationskrav til personale der varetager sprogvurdering og sprogstimulering

For at sikre at personalet har de nødvendige kvalifikationer til at udføre sprogvurdering og sprogstimulering, ønsker regeringen, at det fremover skal fremgå direkte af dagtilbudsloven, at sprogvurdering og sprogstimulering skal udføres af personale, der har særlige kvalifikationer til at udføre opgaven. Dette kvalifikationskrav er i overensstemmelse med de nugældende regler i folkeskoleloven samt den nuværende praksis omkring sprogvurdering og sprogstimulering efter reglerne i dagtilbudsloven.

Finansiering

Anvendelsesområdet for dagtilbudslovens § 11 om sprogvurdering udvides til at omfatte tosprogede børn, der efter gældende regler er omfattet af folkeskolelovens § 4 a, om sagkyndig vurdering af tosprogede børn. Det indebærer, at alle børn, der skal modtage sprogvurdering og sprogstimulering omfattes af reglerne om finansiering i dagtilbudsloven. Forslaget indebærer, at kommunen skal afholde udgiften til sprogvurdering af alle børn. Sprogstimulering for børn, der er optaget i et dagtilbud, kan indgå i grundlaget for den bruttodriftsudgift, der lægges til grund for fastsættelse af forældrenes egenbetaling for en plads i dagtilbud, såfremt sprogstimuleringen indgår som en integreret del af dagtilbuddets almindelige drift. I tilfælde, hvor sprogstimuleringen har karakter af individuel behandling, afholdes den fulde udgift af kommunen.

3.4 Dagpleje

I regi af afbureaukratisering har flere kommuner m.fl. udtrykt ønske om en klar adgang til at etablere dagpleje i andre lokaler end dagplejerens hjem, børnenes hjem eller hjemlige miljø, i de tilfælde, hvor dagplejen skal fungere som såkaldt gæstedagpleje. Det vil sige i tilfælde, hvor pasningen alene finder sted på grund af midlertidigt fravær hos barnets egen dagplejer.

Baggrunden er blandt andet, at dagplejen kan opleves som sårbar i forbindelse med den faste dagplejers sygdom, kurser, ferie m.v. I disse tilfælde kan det særlige, der kendetegner dagplejen såsom en lille kendt børnegruppe, ét kendt dagplejehjem og én kendt dagplejer, opleves som dagplejens akilleshæl, fordi den alternative pasning ikke altid kan tilbydes i tilsvarende velkendte rammer. Efter de gældende regler, etableres dagpleje i dagplejerens private hjem, børnenes hjem eller i andre lokaler i børnenes hjemlige miljø. Der har i flere kommuner været søgt løsninger til at gøre dagplejen mere fleksibel og mindre sårbar for børn og forældre, når den faste dagplejer ikke kan passe børnene. Blandt andet har der været anvendt såkaldte gæstedagplejehuse med faste dagplejere tilknyttet. Gæstedagplejehusenes formål har været at fungere som alternativt pasningssted for børn, hvis egen dagplejer er fraværende. Fordelene har været, at børnene fra et dagplejehjem samlet kan passes et sted, og at det er muligt fast at tilbyde alternativ pasning ét sted, hvor dagplejers personale og rammerne er kendte for børnene og forældrene.

Regeringen ønsker at bidrage til, at der kan skabes de bedst mulige rammer for dagplejen som et fleksibelt og attraktivt pasningstilbud, også i tilfælde af dagplejerens midlertidige fravær ved sygdom, ferie, kurser m.v.

Det foreslås derfor at sikre et klart hjemmelsgrundlag for, at dagpleje til brug for pasning af børn, når den faste dagplejer er midlertidigt fraværende af kortere varighed pga. almindeligt sygefravær, ferie, kursusdeltagelse el. lign., kan etableres i andre lokaler end dagplejerens hjem, børnenes hjem eller børnenes hjemlige miljø.

Formålet er at understøtte mulighederne for, at der kan tilbydes forskellige og fleksible dagplejeløsninger til brug for pasning af dagplejebørn, når den faste dagplejer ikke kan passe børnene. Samtidig sikres en præcisering af, i hvilket omfang dagpleje kan etableres i andre lokaler end dagplejerens hjem, børnenes hjem eller lokaler i børnenes hjemlige miljø. Præciseringen bidrager til at skabe sammenhæng med praksis.

3.5 Tilbagebetaling

Det foreslås, at der indsættes en bemyndigelse i § 93, stk. 3, i dagtilbudsloven til, at indenrigs- og socialministeren i samråd med skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for kommunernes opkrævning af tilbagebetalingsbeløb efter dagtilbudslovens § 93, stk. 1. Bestemmelsen er identisk med den tilsvarende bemyndigelsesbestemmelse i lov om social service § 165, stk. 1, som utilsigtet ikke blev videreført til dagtilbudsloven i forbindelse med dagtilbudsområdet overgang fra serviceloven til regulering i dagtilbudsloven. Indførelsen af bemyndigelsesbestemmelsen i lov om social service skete med lov nr. 430 af 5. juni 2005 om samling af inddrivelse i Skatteministeriet. Af lovforslaget L 113 af 24. februar 2005 fremgår, at forslaget er et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti om en strukturreform og den efterfølgende aftalte udmøntningsplan fra september 2004. Forslaget om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer var første trin i bestræbelserne på at skabe et enstrengt inddrivelsessystem, som sikrer en ensartet og retssikker inddrivelse. Den foreslåede § 93, stk. 3, afgrænses, jf. nedenfor, i overensstemmelse med afgrænsningen af den tilsvarende bestemmelse i serviceloven, jf. § 165, stk. 1, som den fremgår af L 113.

Snitfladen mellem opkrævning og inddrivelse er nu fastsat i lov nr. 1333 om inddrivelse af gæld til det offentlige. Opkrævningsopgaven indebærer opgørelse af kravet, udsendelse af opkrævninger, kontrol med at betalingen sker og rykkerprocedurer, jf. bemærkningerne til forslaget til lov om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer, der er videreført i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige..

Forslaget (L 113) indebar herudover, at der kan fastsættes forenklede/skematiske regler vedrørende proceduren i forbindelse med opkrævningen af tilbagebetalingspligtige beløb med udgangspunkt i skyldnerens nettoindkomst.

For at forenkle sagsgangen er det hensigten med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse, at der med udgangspunkt i kontanthjælpsniveauet efter skat skal fastsættes nedre nettoindkomstgrænser for, hvornår der normalt skal iværksættes opkrævning. Indkomstgrænserne vil være identiske med den graduering, der også vil finde anvendelse i forhold til den automatiserede sagsbehandling, der finder sted i restanceinddrivelsesmyndigheden.

Hvis indkomsten ikke overstiger de fastsatte indkomstgrænser, herunder hvis der fortsat modtages hjælp, vil udgangspunktet være, at der ikke stilles forslag om tilbagebetaling. Overstiger indkomsten derimod indkomstgrænserne, udarbejder opkrævningsmyndigheden på baggrund af de skematiske regler et forslag til en betalingsaftale. Hvis skyldneren kan acceptere forslaget, eller hvis der på baggrund af skyldnerens eventuelle forslag til en modificeret betalingsaftale kan opnås enighed, indgår opkrævningsmyndigheden aftalen med skyldneren.

Alene såfremt skyldnere ikke kan tiltræde opkrævningsmyndighedens forslag, eller hvis denne aftale efterfølgende misligholdes, oversendes hele fordringen til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Den beskrevne procedure udelukker ikke, at kommunen på baggrund af nye oplysninger om skyldner eller på baggrund af opdaterede indkomstoplysninger kan udtage en sag til fornyet behandling med henblik på fastsættelse af en revideret betalingsaftale.

Endelig vil der naturligvis være mulighed for, at skyldneren – uanset at indkomsten ligger under de fastsatte grænser – frivilligt kan indgå aftale med opkrævningsmyndigheden om betaling af det tilbagebetalingspligtige beløb.

De nærmere regler for opkrævning vil for dagtilbudsområdet blive fastsat gennem en ændring af bekendtgørelse nr. 1383 af 12. december 2009 om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om social service, lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., til også at omfatte krav efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget skønnes i 2011 og de efterfølgende år årligt at frigøre 204,6 mio. kr. incl. forældrebetaling i dagtilbud. Heraf vedrører 79,5 mio. kr. ændringerne i bestemmelserne om børnemiljø, 15,1 mio. kr. ændringer i bestemmelserne om sprogvurdering og 110,0 mio. kr. ændringer i bestemmelserne om pædagogiske læreplaner. I 2010, hvor forslaget har halvårseffekt, skønnes forslaget at frigøre 102,3 mio. kr. incl. forældrebetaling.

Forslaget indgår som et element i regeringens opfyldelse af flerårssaftalen fra 2008 med KL om frigørelse af ressourcer til borgernær service i kommunerne i 2009-2013. Drøftelserne med KL om udmøntning af flerårssaftalen vil ske i forbindelse med de årlige drøftelser om kommunernes økonomi.

Finansministeren vil i forlængelse af de årlige drøftelser med KL om kommunernes økonomi fremlægge et bloktilskudsaktstykke, hvori der søges om bemyndigelse til at kunne fravige § 14, stk. 2, i lov nr. 499 af 7. juni 2006 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner med senere ændringer, så kommunernes statstilskud ikke nedsættes med de kommunale mindreudgifter, som følger af lovforslaget. Dette skal ses i sammenhæng med formålet med lovforslaget, nemlig at give kommunerne større frihed og frigøre ressourcer til borgernær service.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), FOA - fag og arbejde, Daginstitutionernes Lands Organisation (DLO), Landsforeningen af forældre til børn i dagtilbud (FOLA), Socialpædagogernes Landsforbund (SL), Kommunernes Landsforening (KL), Foreningen af socialchefer i Danmark, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), FTF, Børnerådet, Det Centrale Handicapråd og Danske Handicaporganisationer (DH).

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindreudgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Forslaget skønnes i 2011 og de efterfølgende år årligt at frigøre 204,6 mio. kr. inkl. forældrebetaling. I 2010, hvor forslaget har halvårseffekt, skønnes forslaget at frigøre 102,3 mio. kr. incl. forældrebetaling.	
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Jævnfør ovenstående vil lovforslaget medføre administrative lettelser for kommunerne.	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

For at imødekomme dagtilbuds og kommuners ønske om bedre mulighed for lokal tilrettelæggelse af kvalitetsudvikling og for at skabe større sammenhæng mellem arbejdet med børnemiljø og arbejdet med læring i dagtilbuddene, ophæves dagtilbudslovens krav om, at alle dagtilbud skal udarbejde en selvstændig børnemiljøvurdering, jf. herom i bemærkninger til nr. 5 i dette lovforslag.

Det er dog afgørende, at der i de enkelte dagtilbud fortsat er fokus på og arbejdes med, hvordan børnemiljøet bedst muligt udnyttes og udvikles, da et godt børnemiljø har stor betydning for børnenes mulighed for at trives, udvikles og lære. Det foreslås på den baggrund, at der i dagtilbudslovens § 8, indsættes et nyt stk. 5, hvorefter det af den pædagogiske læreplan skal fremgå, hvordan arbejdet med børnemiljøet, hvor det er relevant, kan blive en integreret del af det pædagogiske arbejde. Når der i bestemmelsen anvendes ordene 'det pædagogiske arbejde' tænkes på de mål, metoder og aktiviteter, som det enkelte dagtilbud arbejder med for at fremme børns læring. Det er således hensigten med bestemmelsen, at børnemiljøet ikke forstås isoleret fra dagtilbuddets arbejde med børns læring, men at de to dele betragtes og forstås i tæt sammenhæng.

Forslaget skal ses i sammenhæng med dagtilbudslovens formålsbestemmelse i § 7 stk. 1, hvoraf det fremgår, at børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring. Nærværende forslag understøtter således formålsbestemmelsen i dagtilbudslovens § 7, stk. 1 og har samtidig til formål at sikre, at indsatser for at sikre et godt børnemiljøet aktivt anvendes i forbindelse med det pædagogiske arbejde.

Jf. den nugældende § 12 i dagtilbudsloven anvendes børnemiljø som et samlet begreb for dagtilbuddets fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø. I forbindelse med integrationen af arbejdet med børnemiljø i de pædagogiske læreplaner foreslås det, at børnemiljø defineres som fysisk og æstetisk børnemiljø. Det foreslås endvidere, at det psykiske børnemiljø integreres i arbejdet med læreplantaemaerne; 'Alsidig personlig udvikling' og 'Sociale Kompetencer', idet elementerne i det psykiske børnemiljø i høj grad rummes i disse temaer. Når det enkelte dagtilbud således skal forholde sig specifikt til børnemiljøet, og hvordan det kan integreres i arbejdet med børns læring, jf. nyt stk. 5, foreslås det, at der i denne sammenhæng alene tænkes på dagtilbuddets fysiske og æstetiske børnemiljø.

Det fysiske og æstetiske børnemiljø skal forstås bredt. Det fysiske børnemiljø omhandler således både støjniveau, indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, gode hygiejneforhold, lysforhold, garderobe, legeplads og udearealer, stuernes indretning og størrelse m.v. Det æstetiske børnemiljø handler f.eks. om, hvorvidt stuernes indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvorvidt omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.

De nævnte eksempler skal ikke forstås som udtømmende eller som en opstilling af forhold, dagtilbuddet skal forholde sig til. De forhold, som dagtilbuddet finder relevante i forhold til det pædagogiske arbejde med børns læring, kan medtages i den pædagogiske læreplan.

Det foreslås, som nævnt oven for, at det psykiske børnemiljø integreres i dagtilbuddets arbejde med læreplanstemaerne "Alsidig personlig udvikling" og "Sociale kompetencer". Et godt psykisk børnemiljø er således typisk kendetegnet ved et miljø, hvor børnene er selvstændige og har selvverd, hvor børnene i både

sprog og handling indbyrdes respekterer hinanden, hvor der er plads til forskellighed, hvor forholdet mellem børn og voksne er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, og hvor der er fokus på inklusion og fællesskab i børnegruppen. Dagtilbuddets arbejde med at styrke børnenes personlige og sociale kompetencer handler netop om at støtte børnene i eget selvværd, at støtte børnene i at udvise respekt og tolerance over for hinanden og at kunne acceptere hinandens forskelligheder. Dette med henblik på at kunne indgå i relationer med andre børn og danne venskaber, at kunne løse konflikter på en hensigtsmæssig måde samt at kunne sige til og fra mv. Sammentænkningen af det psykiske børnemiljø i arbejdet med udviklingen af børnenes personlige og sociale kompetencer handler således alene om at sikre sammenhæng i arbejdet og undgå tvivl om, hvorvidt psykisk børnemiljø på den ene side og sociale og personlige kompetencer på den anden side skal forstås som noget forskelligt, som der skal arbejdes forskelligt med.

Det foreslås i stk. 5, at det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan arbejdet med et godt børnemiljø, hvor det er relevant, integreres i det pædagogiske arbejde. Hermed menes, at det f.eks. kan fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i relation til det pædagogiske arbejde igangsættes indsatser med henblik på at ændre eller fremme børnemiljøet i forhold til at understøtte det pædagogiske arbejde med børn herunder de mål, metoder og aktiviteter, som er beskrevet i forhold til læreplanstemaerne.

Dagtilbuddet kan også anføre i den pædagogiske læreplan, hvordan pædagogikken kan fremme et bedre børnemiljø ved f.eks. at opdele børnegruppen i mindre grupper, aktivt anvende legeplads, gangarealer eller lignende i hverdagen med henblik på at skabe et bedre børnemiljø i form af et reduceret støjniveau i dagtilbuddet – og dermed styrke læring og trivsel hos børnene. Eller dagtilbuddet kan have en bevidst pædagogisk tilgang til f.eks. håndvask eller brugen af hjemmesko med henblik på at hæve hygiejniveaulet, reducere sygdom og dermed skabe bedre rammer for læring hos børnene.

Hvis der er udfordringer i børnemiljøet, som betyder, at børnemiljøet vanskeliggør det pædagogiske arbejde i relation til de opstillede mål, kan dagtilbuddet forholde sig til, hvordan forskellige indsatser i relation til børnemiljøet kan understøtte et bedre børnemiljø og dermed understøtte det pædagogiske arbejde med børnene. Et eksempel herpå kan være, at dagtilbuddet har opstillet et mål om, at børnene skal blive bedre til at koncentrere sig i længere tid, men at støjniveauet eller indeklimaet i dagtilbuddet udgør et børnemiljøproblem, der vanskeliggør opnåelsen af de pædagogiske mål. Her kan dagtilbuddet f.eks. beskrive, hvordan det vil søge at opnå et bedre børnemiljø ved at vælge nogle aktiviteter, der dels pædagogisk fremmer målet, dels reducerer støjen og forbedrer indeklimaet - f.eks. ved at opfordre børnene til 'stille lege' (koncentrationsspil som puslespil, tegning mv.), samtidig med at der systematisk luftes ud på stuen flere gange om dagen. I forbindelse med evalueringen efter dagtilbudslovens § 9, stk. 2 vil dagtilbuddet kunne bruge evalueringen som et redskab til at belyse, om udfordringerne er håndteret.

Integrationen af arbejdet med børnemiljø i de pædagogiske læreplaner indeholder ikke nye krav til sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold i dagtilbud. Evt. udfordringer i børnemiljøet og indsatser i relation hertil skal således løses inden for allerede gældende krav og regler samt de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen har fastlagt.

Det er ikke hensigten at igangsætte merudgiftskrævende initiativer, men alene at skabe synlighed og opmærksomhed på sammenhængen og betydning af et godt børnemiljø i relation til læring hos børnene.

Bestemmelsens stk. 5, sidste punktum, er en videreførelse af dagtilbudslovens § 12, stk. 2. Det fremgår således, at børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, hvilket vil sige, at børnemiljøet skal ses med børnenes øjne, og at børnenes oplevelser af børnemiljøet inddrages i den samlede vurdering af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed. Der lægges hermed vægt på, at børnene inddrages i forhold, der vedrører dem selv jf. FN's Børnekonvention artikel 12.

Til nr. 2

Det fremgår af den eksisterende § 9, stk. 1, at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at udarbejde og offentliggøre den pædagogiske læreplan. Det fremgår ikke tydeligt, hvornår den pædagogiske læreplan skal revideres. I forbindelse med regeringens afbureaukratiseringsprojekt er det kommet frem, at der er en vis usikkerhed omkring kravene til revisionen af læreplanerne. Med forslaget præciseres det derfor, at der ikke

er særlige lovkrav om, hvor ofte læreplanerne skal revideres, således som der f.eks. er i forhold til evalueringen af læreplanen. Læreplanen skal således ikke nødvendigvis revideres hvert andet år som konsekvens af evalueringen. Det er dog vigtigt, at der tages initiativ til at revidere læreplanen, såfremt der er væsentlige ændringer, der tilsiger dette. Revisionen af læreplanen er netop en forudsætning for, at læreplanen kan anvendes som et aktivt kvalitetsudviklingsredskab til at skabe den bedste læring og udvikling for børn.

Derfor foreslås det præciseret, at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at revidere den pædagogiske læreplan, hvis væsentlige ændringer i dagtilbuddet eller evalueringerne af læreplanen tilsiger dette. Væsentlige ændringer er f.eks., at dagtilbuddets evaluering af læreplanen viser, at der er metoder eller aktiviteter, der ikke har den ønskede virkning, eller at der er en markant ændret sammensætning af børn eller større fysiske ændringer i dagtilbuddet. Endvidere kan kommunalbestyrelsens drøftelse af evalueringerne hvert andet år også betyde, at der er behov for at justere i læreplanerne.

Det fremgår af den eksisterende § 9, stk. 2, 1. pkt., at den pædagogiske læreplan skal evalueres årligt. Dette foreslås ændret til hvert andet år. Forslaget imødekommer dermed de ønsker, som ledere og medarbejdere fra dagtilbud samt kommunerepræsentanter har tilkendegivet i forbindelse med afbureaukratiseringsprojektet, hvor der i forhold til evalueringen af de pædagogiske læreplaner er et ønske om en mere fleksibel tilrettelæggelse af arbejdet. Det vil fortsat være muligt at evaluere læreplanen årligt, hvis det passer bedre til tilrettelæggelsen af læreplansarbejdet i dagtilbuddet eller kommunen.

Det fremgår af den eksisterende § 9, stk. 2, 2. pkt., at lederen er ansvarlig for at evaluere læreplanen og for at dokumentere, om de valgte metoder og aktiviteter fører til opfyldelse af de opstillede mål. I den forbindelse er der henvist til § 8, stk. 2 og 3 (krav til temaer, mål, aktiviteter og metoder). § 8, stk. 4, om metoder, aktiviteter og mål i forhold til børn med særlige behov er tænkt som en udfoldelse af § 8, stk. 2 og 3. Dette er dog ikke tydeligt, hvorfor det foreslås præciseret således, at § 8, stk. 4, medtages i henvisningen i § 9, stk. 2. Det kommende stk. 5 om børnemiljø vil også være en del af evalueringen, hvorfor henvisningen også vil omfatte stk. 5.

Til nr. 3

Efter den eksisterende § 10, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen årligt drøfte evalueringerne efter § 9, stk. 2. Det foreslås ændret til, at kommunalbestyrelsen drøfter evalueringerne mindst hvert andet år. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om, at læreplanerne fremover skal evalueres mindst hvert andet år.

En evaluering (november 2009) fra Danmarks Evalueringsinstitut viser, at håndteringen af evalueringerne af læreplanerne i forhold til kommunalbestyrelsens årlige drøftelse efter § 10 varetages meget forskelligt. Næsten halvdelen af kommunerne indsamler således ikke evalueringerne og lidt over en tredjedel af kommunerne behandler evalueringerne på politisk niveau. Aktiviteterne i den forbindelse er lavere på dagplejeområdet end på daginstitutionsområdet.

Det er kommunalbestyrelsen, der selv tilrettelægger rammerne for drøftelsen af evalueringerne af læreplanerne. Kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af rammerne kan f.eks. bestå i, at forvaltningen på forhånd har defineret en ramme for dagtilbuddenes evalueringer og dagtilbuddenes tilbagemeldinger, herunder f.eks. at de primære dele af dagtilbuddenes evalueringer, som skal formidles til forvaltning og politikere, skal have fokus på bestemte kommunale indsatsområder, såsom f.eks. sprog, trivsel eller krop og bevægelse, og/eller at evalueringresultaterne til brug for kommunalbestyrelsens drøftelse skal være kvantitative. Der kan også være en interesse fra kommunalbestyrelsens side i at målrette tilbagemeldingerne fra læreplansevalueringerne i form af, at evalueringresultaterne skal bidrage til at belyse kommunens børne- og ungepolitikker eller kvalitetskontrakter, eller at de skal afgives i forbindelse med budgetforhandlingerne, så resultaterne kan indgå i den forbindelse.

Formålet med den foreslåede ændring og præcisering er at imødekomme kommunernes ønske om større fleksibilitet i tilrettelæggelsen af arbejdet med læreplanerne.

Til nr. 4

Om stk. 1

Forslagets stk. 1 er ny.

Forslagets stk. 1 indebærer, at anvendelsesområdet for dagtilbudslovens § 11 om sprogvurdering udvides til at omfatte tosprogede børn, der efter gældende regler er omfattet af folkeskolelovens § 4 a, om sagkyndig vurdering af tosprogede børn. I folkeskoleloven har betegnelsen sagkyndig vurdering hidtil været anvendt som betegnelse for vurderingen af børns sprog. Som følge af forslaget erstattes begrebet sagkyndig vurdering af begrebet sprogvurdering.

Det foreslås i stk. 1, at sprogvurderingen målrettes, så kommunalbestyrelsen fremover har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn omkring 3 år, der er optaget i dagtilbud, når der på baggrund af sproglige, og adfærdsmæssige eller andre forhold er en formodning om, at et barn kan have behov for sprogstimulering. Ved dagtilbud forstås daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, og dagpleje efter § 21, stk. 2-3. Med forslaget vil det være personalets formodning om, at et barn kan have behov for sprogstimulering, der har betydning for, om kommunen er forpligtet til at foretage en sprogvurdering. Hvis det pædagogiske personale har en bekymring for barnets sproglige udvikling, er der pligt til at foretage en sprogvurdering af barnet, med henblik på at afdække eventuelle sproglige udfordringer samt omfanget heraf. Udgangspunktet er, at personalet skal have en formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering men skal ikke på forhånd kunne identificere specifikke sproglige udfordringer hos barnet.

Der vil ikke være krav om forudgående accept fra forældrene i forbindelse med sprogvurderingen jf. stk. 4, hvilket allerede gælder i dag i forhold til tosprogede børn.

Sproglige forhold, der kan give anledning til bekymring for barnets sproglige udvikling kan være åbenlyse sproglige udfordringer hos barnet, der umiddelbart kan konstateres, men det kan også være mere skjulte forhold, som andre ikke umiddelbart lægger mærke til hos barnet.

Adfærdsmæssige forhold, der kan give anledning til formodning om, at et barn kan have behov for sprogstimulering kan være kontaktproblemer hos barnet, hvis barnet er aggressivt, uroligt, forstyrrende, tilbagetrukket, eller at der ses koncentrations- og forståelsesproblemer hos barnet. Et højt konfliktniveau og aggressiv adfærd kan hænge sammen med sproglige udfordringer hos barnet, hvis barnet ikke er i stand til på tilstrækkelig vis at gøre sig sprogligt forståelig overfor andre børn og voksne, og derfor benytter andre kommunikationsformer. Tilbagetrukket adfærd kan ligeledes være udtryk for sproglige udfordringer, som blot resulterer i manglende kommunikation og deltagelse fra barnets side. Forståelses- og/eller koncentrationsproblemer kan give sig til udtryk ved, at barnet ikke forstår en kollektiv besked og derved bliver urolig og forstyrrende eller ikke reagerer på de beskeder, der gives.

Det pædagogiske personale skal også have fokus på, om der kan være andre forhold, der kan give anledning til bekymring for barnets sproglige udvikling. Personalets viden om forhold i barnets hjemlige miljø, som kan begrænse eller forsinke barnets sproglige udvikling, kan skabe en formodning om, at barnet har behov for sprogstimulering.

En række af de faktorer, som kan have betydning for barnets sproglige udvikling, tager sit udgangspunkt i familien. Derfor bør personalet inddrage forældrene i forbindelse med en afklaring af, om et barn kan have behov for sprogstimulering. Ved at inddrage forældrenes viden om barnet og familiens baggrund sikres et mere helhedsorienteret billede af barnet, ligesom inddragelsen af forældrene også kan bidrage til at sikre et tæt samarbejde omkring den fremadrettede understøttelse af barnets sprogudvikling.

Som i dag vil det være naturligt, at sprogvurderingen og sprogstimuleringen i forhold til børn omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, finder sted i barnets dagtilbud, så barnet oplever sprogvurderingen og sprogstimuleringen som en del af de almindelige aktiviteter i dagtilbuddet. Sprogvurderingen skal bruges som afsæt for at identificere børnenes ressourcer, der også skal være i fokus i forhold til, hvordan det enkelte barn på bedst mulig vis tilegner sig dansksproglige kompetencer. Personalet bør derfor blandt andet have for øje, at tosprogede børn allerede kan have opbygget en sproglig viden og ballast på deres modersmål, som barnet anvender i forbindelse med tilegnelsen af dansksproglige kompetencer.

Arbejdet med at stimulere og udvikle børnenes sproglige kompetencer er centralt i ethvert dagtilbuds indsats overfor såvel børnegruppen som det enkelte barn, jf. også de pædagogiske læreplaner. Såfremt sprogvurdering og sprogstimulering finder sted i andet regi end dagtilbuddet, er det derfor en forudsætning, at dagtilbuddene inddrages i arbejdet med børnenes sproglige udvikling, så der bl.a. sikres en koordineret og

samordnet indsats i forhold til det enkelte barn. Det er hensigten, at sprogvurderingen og sprogstimuleringen indgår i grundlaget for det daglige pædagogiske arbejde med børnenes sproglige udvikling.

Med børn i alderen omkring 3 år menes som udgangspunkt børn i alderen 2 år og 10 mdr. til 3 år og 4 mdr. Afgrænsningen har udgangspunkt i den nuværende praksis for sprogvurderingerne af 3-årige børn, da det sprogvurderingsmateriale, som hovedparten af kommunerne anvender, tager udgangspunkt i denne aldersmæssige afgrænsning. Aldersafgrænsningen skal sikre, at sprogvurderingen foretages, når børnene er omkring 3 år samtidig med at der tages hensyn til, at kommunerne får fleksibilitet til at organisere og tilrettelægge sprogvurderingerne. Aldersafgrænsningen skal samtidig medvirke til, at sprogvurderingen foretages umiddelbart omkring barnets overgang fra f.eks. vuggestue, til børnehave. Endvidere har afgrænsningen til formål at bidrage til, at børnenes eventuelle sproglige udfordringer identificeres tidligt i barnets liv, så den efterfølgende sprogstimulering kan medvirke til at sikre barnets generelle trivsel her og nu samt styrke barnets overgang til skolen.

Sprogvurdering og sprogstimulering, jf. forslagets stk. 1-3, retter sig mod børn, der har behov for at beherske det danske sprog her og nu eller senere i livet, f.eks. i skoleregi og arbejdsliv, jf. de almindelige bemærkninger. Når det er åbenbart, at et barn ikke har behov for dansksproglige kompetencer her og nu i et dagtilbud eller senere i livet, er det naturligt, at et barn som udgangspunkt ikke skal modtage en sprogvurdering. Dette vil primært dreje sig om børn af udenlandske forældre, der fungerer som diplomater eller på anden vis er udstationerede for en kortere periode her i landet, og hvor barnet samtidig er optaget i et dagtilbud, hvor kommunalbestyrelsen har fraveget kravet om, at hovedsproget i institutionen er dansk.

Om stk. 2

Forslagets *stk. 2* er ny for så vidt angår børn, der efter gældende ret er omfattet af § 11, stk. 1, og som ikke går i dagtilbud. Bestemmelsen er en delvis videreførelse af folkeskolelovens § 4 a, stk. 1.

Bestemmelsens *stk. 2* indebærer, at kommunalbestyrelsen fremover er forpligtet til at give en sprogvurdering til alle børn omkring 3 år børn, der ikke er optaget i et dagtilbud. Med børn omkring 3 år forstås som udgangspunkt børn i alderen 2 år og 10 mdr. til 3 år og 4 mdr.

Forslaget medfører ikke ændringer i den gældende retsstilling for tosprogede børn, der ikke er optaget i dagtilbud. Som noget nyt foreslås det, at alle børn omkring 3 år, der ikke er optaget i dagtilbud, og som i dag får et tilbud om sprogvurdering efter dagtilbudsloven, fremover skal modtage en sprogvurdering. Der vil ikke være krav om forudgående accept fra forældrene i forbindelse med sprogvurderingen jf. *stk. 4*, hvilket i dag allerede gælder i forhold til de tosprogede børn.

Efter *stk. 2* skal kommunalbestyrelsen i forbindelse med sprogvurderingen af børn omkring 3 år børn, der ikke anvender dagtilbud, gøre familierne opmærksomme på muligheden for en plads i et dagtilbud.

Om stk. 3

Forslagets *stk. 3, 1. pkt.* er en videreførelse af dagtilbudslovens § 11, stk. 1, for så vidt angår den opfølgende indsats samt folkeskolelovens § 4 a, stk. 4, med sproglige og redaktionelle ændringer. Forslagets *stk. 3, 2. pkt.* er en videreførelse af folkeskolelovens § 4 a, stk. 3, 1. pkt. med sproglige ændringer.

Bestemmelsens *1. pkt.* indebærer, at den enkelte kommune skal vurdere det konkrete omfang af den opfølgende sprogstimuleringsindsats. Det er afgørende, at der tages udgangspunkt i en konkret vurdering af børnenes behov for sprogstimulering, så børnene modtager sprogstimulering, der modsvarer deres konkrete behov.

Forslagets *2. pkt.* indebærer, at tosprogede børn, der ikke er optaget i et dagtilbud og som på baggrund af en sprogvurdering vurderes at have behov for en opfølgende indsats, skal modtage 15 timers sprogstimulering om ugen. Sprogstimuleringsindsatsen må ikke overstige 15 timer ugentligt.

Forslaget indebærer ikke ændringer i den gældende retsstilling vedrørende sprogstimulering for tosprogede børn, der ikke er optaget i et dagtilbud.

Ved tosprogede børn forstås, som hidtil, børn, der har et andet modersmål end dansk, og som først ved kontakt med det omgivende samfund lærer dansk.

Efter bestemmelsens stk. 3, skal sprogstimulering iværksættes umiddelbart efter, at der gennem sprogvurderingen er konstateret et behov for opfølgning. Det er fortsat kommunalbestyrelsen, der beslutter, hvordan sprogstimulering for alle børn omkring 3 år i og udenfor dagtilbud organiseres og udføres i den enkelte kommune, under hensyn til børnenes forskellige sproglige behov. Der foreslås ikke ændringer i forhold til den måde, som den enkelte kommune i dag tilrettelægger sprogstimuleringsindsatsen for børn omkring 3 år på.

Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om varigheden af sprogstimuleringen på baggrund af en løbende vurdering af børnenes sproglige udvikling og behov for støtte hertil. Det er afgørende, at der er mulighed for at følge børnenes sproglige udvikling og tilrettelægge aktiviteterne under hensyn til børnenes behov. Det forudsættes, at børnene får mulighed for at deltage i sprogstimuleringen helt frem til påbegyndelsen af skolegangen.

Såfremt der er behov for det, skal der, som efter de gældende regler, iværksættes målrettet sprogstimulering til børn omkring 3 år. For børn i dagtilbud har den målrettede sprogstimulering karakter af sprogstimuleringsaktiviteter, der ligger ud over den generelle indsats i dagtilbuddene med børnenes sprogudvikling. Der ved får børnene mulighed for at deltage i såvel målrettede sprogudviklingsaktiviteter som i generelle sprogudviklende aktiviteter, der arbejdes med, bl.a. som led i arbejdet med de pædagogiske læreplaner. For tosprogede børn kan den målrettede sprogstimulering for eksempel iværksættes ved, at pædagoger med særligt kendskab til tosprogede børn forestår målrettede aktiviteter med fokus på udvikling af sprog, der inddrager viden om tosprogede børns sprogtilegnelse og tager udgangspunkt i barnets samlede sproglige kompetencer.

Det er hensigten, at sprogstimuleringen skal gives med henblik på tilegnelsen af dansksproglige kompetencer. Dette indebærer, at indsatsen skal understøtte børns sproglige udvikling i dansk samt sikre, at børn udvikler de tilstrækkelige sproglige kompetencer for at kunne begå sig her og nu samt få en god overgang til skolen. Det er udgangspunktet, at sprogstimuleringen skal tilrettelægges, så den tager hensyn til børnenes kompetencer og samlede sproglige udvikling, der blandt andet er identificeret gennem sprogvurderingen.

Når der iværksættes sprogstimulering, skal der rettes opmærksomhed i forhold til, om der allerede er eller skal iværksættes sprogunderstøttende bistand efter dagtilbudslovens § 4, stk. 2, og folkeskolelovens § 4, som sprogstimuleringsindsatsen skal ses i sammenhæng med og koordineres i forhold til.

I tilfælde, hvor sprogstimuleringsindsatsen for børn udenfor dagtilbud placeres i de fysiske rammer af et dagtilbud, kan det ligeledes understøtte barnets og forældrenes kendskab til mulighederne for et dagtilbud, ligesom barnet kan møde andre børn i dets dagligdag, jf. kommunalbestyrelsens forpligtelse til at oplyse om muligheden for dagtilbud efter forslaget stk. 2.

Om stk. 4

Forslagets stk. 4 er en videreførelse og udvidelse af folkeskolelovens § 4 a, stk. 5, andet punktum, der vedrører forældrenes pligt til at lade deres børn deltage i sprogstimulering, hvis de efter en sagkyndig vurdering har behov herfor. Forslaget indebærer, at forældre fremover skal lade deres børn deltage i en sprogvurdering, hvis der er formodning om, at deres barn kan have behov for sprogstimulering jf. bestemmelsens stk. 1 og 2. Ligeledes indebærer forslaget, at forældre fremover skal lade deres børn deltage i sprogstimulering, hvis deres barn efter en sprogvurdering, vurderes at have behov for opfølgning jf. bestemmelsens stk. 3.

I tilfælde hvor forældrene modsætter sig barnets deltagelse i sprogvurderingen og sprogstimuleringen, og hvor der samtidig er bekymring for barnets udvikling, har kommunalbestyrelsen, efter § 50, i lov om social service, pligt til at undersøge barnets forhold med henblik på at iværksætte eventuelle støtteforanstaltninger efter servicelovens § 52.

Om stk. 5

Forslagets stk. 5 er en videreførelse og sammenskrivning af den del af folkeskolelovens § 4 a og § 29 a, der vedrører kvalifikationskrav for det personale, der udfører sprogvurderinger og sprogstimulering af tosprogede børn, samt en videreførelse af gældende praksis for sprogvurdering og sprogstimulering efter dagtilbudslovens § 11. Indholdsmæssigt adskiller bestemmelsen sig fra folkeskolelovens § 29 a, derved, at det ikke længere er fastsat ved lov, at lærere kan varetage sprogstimuleringsaktiviteter efter dagtilbudsloven.

Der er med forslaget ikke tilsigtet en ændring i kvalifikationsniveauet for det personale, der udfører sprogvurdering og sprogstimulering.

I bestemmelsen præciseres det, at sprogvurdering og sprogstimulering skal udføres af personer, der har særlige kvalifikationer for at varetage sprogvurderingen og sprogstimuleringen. Det er den enkelte kommune, der har ansvaret for at sikre, at personalet, der forestår sprogvurderingen og sprogstimuleringen, har de fornødne kvalifikationer til opgaven.

Med personer, der har særlige kvalifikationer for at varetage sprogvurdering og sprogstimulering, menes personer, der er uddannede pædagoger, jf. lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog, eller personer, der på anden vis er kvalificeret til opgaven, som f.eks. pædagogisk personale med en Pædagogisk Grunduddannelse (PGU)/Pædagogisk Assistentuddannelse efter lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1244 af 23. oktober 2007, der har et særligt kendskab til eller efteruddannelse i børns sprogudvikling. Med personer, der har særlige kvalifikationer for at varetage sprogvurdering og sprogstimulering i forhold til tosprogede børn, menes, ud over ovenstående, personer, der har erhvervet sig den nødvendige faglige viden om andetsprogstilegnelse og tosprogede børns sprogudvikling gennem uddannelse vedrørende tosprogede børn, eller på anden vis gennem erfaring særligt har erhvervet den nødvendige faglige viden om dansk som andetsprog og tosprogede børns sprogudvikling. For tosprogede børn indebærer dette, at sprogvurdering fortsat f.eks. kan foretages af medarbejdere ved Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), som har kendskab til tosprogede børn.

Om stk. 6

Forslagets stk. 6 er en sammenskrivning af dagtilbudslovens § 11, stk. 3, samt folkeskolelovens § 4 a, stk. 5, første punktum med redaktionelle og sproglige ændringer. Bestemmelsen indebærer ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til den nuværende retsstilling for forældre til tosprogede børn, der i dag er omfattet af folkeskolelovens § 4 a, stk. 5, og forældre til 3-årige børn, der er omfattet af dagtilbudslovens § 11, stk. 3.

Efter gældende regler i dagtilbudslovens § 11, stk. 3, har forældre, der tager imod tilbuddet om en sprogvurdering, ret til at blive inddraget i processen omkring sprogvurderingen og den efterfølgende indsats i tilfælde, hvor barnet har behov for sprogstimulering. Derudover har forældrene ret til at få vejledning i, hvordan de i hjemmet selv kan understøtte deres barns sproglige udvikling. Efter gældende regler i folkeskolelovens § 4 a, stk. 5, har forældre til tosprogede børn ret til orientering om tilbuddene i henhold til § 4 a, stk. 3 og 4, samt om betydningen af, at deres barn deltager i sprogstimuleringen.

Bestemmelsen indebærer, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at barnets forældre inddrages i processen omkring sprogvurderingen og den opfølgende indsats samt modtager vejledning i, hvordan de kan understøtte deres barns sproglige udvikling. Inddragelsen af forældrene har til hensigt at sikre dialog med forældrene om baggrunden for og betydningen af, at deres barn modtager en sprogvurdering, og en eventuel opfølgning i form af sprogstimulering. Som led i dialogen med forældrene skal de oplyses om pligten til at lade deres barn deltage i sprogvurderingen og en eventuel sprogstimulering, såfremt sprogvurderingen viser, at der er behov herfor, jf. bestemmelsens stk. 4.

Om stk. 7

Forslagets stk. 7 er en videreførelse af dagtilbudslovens § 11, stk. 4, med redaktionelle ændringer. Der er ikke indholdsmæssige ændringer i bestemmelsen.

Finansiering og driftstilskud mv.

Anvendelsesområdet for dagtilbudslovens § 11 om sprogvurdering udvides til at omfatte tosprogede børn, der efter gældende regler er omfattet af folkeskolelovens § 4 a, om sagkyndig vurdering af tosprogede børn. Sprogvurdering af børn efter forslaget § 11 omfattes af reglerne om finansiering i dagtilbudslovens § 98, stk. 2. Bestemmelsen fastsætter, at kommunen skal afholde alle udgifter til opgaver efter dagtilbudsloven, medmindre andet er fastsat i dagtilbudslovens øvrige bestemmelser. Det følger heraf, at udgiften til sprogvurdering, herunder forældreinddragelse og vejledning, efter forslaget § 11 og 3, afholdes af kommunen. Udgifterne til sprogvurdering efter forslaget § 11 og 3, herunder forældreinddragelse og vejledning kan på den baggrund ikke indgå i grundlaget for den bruttodriftsudgift, jf. § 32, der lægges til grund for fastsættelse af forældrenes egenbetaling for en plads i dagtilbud.

Forslaget indebærer ligeledes, at sprogstimulering for børn, der er optaget i et dagtilbud, bliver omfattet af reglerne i dagtilbudslovens § 98, stk. 2. Det følger heraf, at udgiften til sprogstimulering kan indgå i den bruttodriftsudgift, jf. § 32, der danner grundlag for forældrenes egenbetaling efter dagtilbudsloven, såfremt sprogstimuleringen indgår som en integreret del af dagtilbuddets almindelige drift. Udgiften til sprogstimulering kan omvendt ikke indgå i bruttodriftsudgiften i tilfælde, hvor sprogstimuleringen har karakter af et individuelt forløb for barnet, der har et behandlingsmæssigt sigte. Det afgørende for, om udgiften til konkrete sprogstimuleringsaktiviteter kan indgå i bruttodriftsudgiften, er således karakteren af sprogstimuleringen.

For børn, der ikke er optaget i et dagtilbud, afholdes alle udgifter til sprogstimulering i medfør af dagtilbudslovens § 98, stk. 2, af kommunen, og udgiften kan på den baggrund ikke indgå i grundlaget for den bruttodriftsudgift, jf. § 32, der lægges til grund for fastsættelse af forældrenes egenbetaling for en plads i dagtilbud. Dette gælder ligeledes i tilfælde, hvor den opfølgende sprogstimulering fysisk er placeret indenfor rammerne af et dagtilbud.

Specialpædagogisk bistand efter folkeskolelovens § 4, samt særlig støtte til børn og unge efter servicelovens regler, kan ikke indgå som en del af bruttodriftsudgiften for en plads i et dagtilbud.

Til nr. 5

Det foreslås, at de gældende bestemmelser i dagtilbudslovens § 12 og § 13, om at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig børnemiljøvurdering, ophæves. Der er således ikke længere krav om, at alle dagtilbud skal udarbejde en skriftlig børnemiljøvurdering, som indeholder en kortlægning af det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, beskrivelse af evt. børnemiljøproblemer samt en handlingsplan.

Til nr. 6

Som konsekvens af ophævelsen af § 13, foreslås det gennem en ny § 18 a, at videreføre den eksisterende § 13, stk. 3, om dagtilbuddenes mulighed for at søge inspiration og vejledning om børnemiljø hos Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM), som er et uafhængigt, statsligt videnscenter, der bl.a. arbejder for at sikre et godt børnemiljø i alle dagtilbud og fritidshjem. Bestemmelsen skal sikre, at dagtilbud fortsat kan søge rådgivning og vejledning om børnemiljø hos DCUM, ligesom ophævelsen af dagtilbudslovens §§ 12 og 13 om udarbejdelse af en selvstændig børnemiljøvurdering ændrer ikke på Dansk Center for Undervisningsmiljø's opgaver med at vejlede i forhold til børnemiljø på dagtilbuds- og fritidshjemsområdet.

DCUM skal dog i deres arbejde tage højde for den foreslåede lovændring om en tættere sammenhæng mellem dagtilbuddenes og kommunernes arbejde med børnemiljø og læring i de pædagogiske læreplaner.

Placeringen af bestemmelsen i forlængelse af reglerne om Danmarks Evalueringsinstitut, sker med henblik på at samle reglerne om rådgivningsfunktionerne m.v. ét sted i loven og derved tydeliggøre, hvor dagtilbuddene kan hente rådgivning i forhold til evaluering og kvalitetsudvikling samt børnemiljø.

Til nr. 7

Den foreslåede § 21, er en delvis videreførelse af den gældende § 21.

I § 21, stk. 1, 1. pkt., samt i stk. 2 og 3, er der foretaget redaktionelle ændringer og sproglige præciseringer med henblik på, at bestemmelsen om etablering af dagpleje følger samme struktur som bestemmelsen om etablering af daginstitutioner i lovens § 19. Ligeledes er der tale om præcisering af den hidtidige og gældende fortolkning af bestemmelsen, hvor betegnelsen "privat hjem" omfatter dagplejerens hjem eller et af børnenes hjem.

Som noget nyt foreslås det at indsætte et 2. pkt. i § 21, stk. 1, der under nærmere betingelser giver adgang til, at dagpleje kan foregå i lokaler, der ikke er dagplejerens hjem, børnenes hjem eller andre lokaler i børnenes hjemlige miljø. Adgangen foreslås afgrænset til ét tilfælde: dagpleje, der anvendes til pasning af børn, hvis faste dagplejer er midlertidigt fraværende af kortere varighed. Heri ligger, at følgende betingelser skal være opfyldt for at bestemmelsen kan finde anvendelse:

- 1) Dagplejen efter den foreslåede § 21, stk. 1, 2. pkt., skal anvendes til pasning af børn, der allerede er optaget i en dagpleje oprettet efter bestemmelsens 1. pkt.

- 2) Dagplejen efter den foreslåede § 21, stk. 1, 2. pkt., skal være etableret med det formål at drive midlertidig pasning af børn, der ikke kan passes af egen dagplejer, fordi dagplejeren er midlertidigt fraværende af kortere varighed.

Ved midlertidigt fravær af kortere varighed forstås eksempelvis fravær som følge af almindeligt sygefravær, ferie eller kursusdeltagelse. Eksemplerne er ikke udtømmende.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at der ikke kan optages og indskrives børn i dagpleje, der anvendes til midlertidig pasning af børn, hvis egen dagplejer er midlertidigt fraværende af kortere varighed. Dvs. at et barn ikke kan få anvist en plads i sådan dagpleje, som led i opfyldelse af pasningsgarantien.

De øvrige krav til dagplejen, der følger af dagtilbudslovens § 22, herunder kravet om, at der maksimalt kan modtages 5 børn og op til 10 børn i den enkelte dagpleje, hvis dagplejen varetages af flere personer, jf. § 22, stk. 2, kan således ikke fraviges, og gælder derfor også for dagpleje, der etableres efter den foreslåede § 21, stk. 1, 2. pkt. Dagpleje, der fungerer som midlertidig pasning af børn i børnenes egen dagplejers midlertidige fravær af kortere varighed, skal samtidig opfylde de krav til dagpleje, der følger af dagtilbudsloven.

Forslaget ændrer ikke ved aktiviteter integreret i dagplejen, såsom ophold i legestuer, på legepladser m.v. Disse anses fortsat som en naturlig del af dagpleje omfattet af § 21, stk. 1, 1. pkt..

For en beskrivelse af formålet med bestemmelsen henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det foreslås, at der indsættes en bemyndigelse i § 93, stk. 3, til, at indenrigs- og socialministeren i samråd med skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for kommunernes opkrævning af tilbagebetalingsbeløb efter dagtilbudslovens § 93, stk. 1. Bestemmelsen er identisk med den tilsvarende bemyndigelsesbestemmelse i servicelovens § 165, stk. 1, som utilsigtet ikke er videreført til dagtilbudsloven i forbindelse med dagtilbudsområdet overgang fra serviceloven til regulering i dagtilbudsloven. De nærmere regler for opkrævning vil blive gennem en ændring af bekendtgørelse nr. 1383 af 12. december 2009 om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om social service, lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., til også at omfatte krav efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. Dagtilbudsområdet var, før området overgik fra serviceloven til dagtilbudsloven, omfattet af denne bekendtgørelse.

§ 2

Bestemmelsen fastslår, hvilke bestemmelser i lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1195 af 30. november 2006, der ophæves som konsekvens af lovforslaget.

§ 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2010.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 501 af 6. juni 2007 om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), som senest ændret ved lov nr. 1148 af 3. december 2008, § 142 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og lov nr. 1098 af 30. november 2009, foretages følgende ændringer:

§ 8. Der skal i alle dagtilbud udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan for børn i aldersgruppen 0-2 år og børn i aldersgruppen fra 3 år til barnets skolestart. Den pædagogiske læreplan skal give rum for leg, læring og udvikling af børn i dagtilbud. Ved udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan skal der tages hensyn til børnegruppens sammensætning.

Stk. 2. Den pædagogiske læreplan skal beskrive dagtilbuddets mål for børnenes læring inden for følgende temaer:

- 1) Alsidig personlig udvikling.
- 2) Sociale kompetencer.
- 3) Sproglig udvikling.
- 4) Krop og bevægelse.
- 5) Naturen og naturfænomener.
- 6) Kulturelle udtryksformer og værdier.

Stk. 3. Den pædagogiske læreplan skal beskrive relevante pædagogiske metoder og aktiviteter, der iværksættes for at nå målene, og hvordan læreplanen evalueres.

Stk. 4. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvilke relevante pædagogiske metoder, aktiviteter og eventuelle mål, der opstilles og iværksættes for børn med særlige behov.

Stk. 5. For dagplejen udarbejdes den pædagogiske læreplan samlet for alle dagplejehjem eller distrikter tilknyttet den kommunale dagpleje.

§ 9. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at udarbejde og offentliggøre den pædagogiske læreplan.

Stk. 2. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig

1. I § 8 indsættes efter *stk. 4* som nyt stykke:

» *Stk. 5.* Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan arbejdet med et godt børnemiljø bliver en integreret del af det pædagogiske arbejde, jf. § 7, stk. 1. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages efter børnenes alder og modenhed«

Stk. 5 bliver herefter *stk. 6*.

2. § 9, *stk. 1 og 2*, affattes således:

»§ 9. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at udarbejde og offentliggøre den pædagogiske

for, at den pædagogiske læreplan evalueres årligt. Lederen er i den forbindelse ansvarlig for at dokumentere, om de valgte pædagogiske metoder og aktiviteter opfylder de opstillede mål inden for temaerne i § 8, stk. 2 og 3. Lederen skal angive, hvordan dagtilbuddet vil følge op på resultaterne.

Stk. 3. Lederen af dagtilbuddet skal inddrage forældrebestyrelsen i udarbejdelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

10. Kommunalbestyrelsen skal godkende den pædagogiske læreplan.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt drøfte evalueringerne, jf. § 9, stk. 2, og skal på baggrund af evalueringerne tage stilling til, om de giver anledning til yderligere handling fra kommunalbestyrelsens side.

§ 11. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at alle 3-årige børn i kommunen får tilbudt en sprogvurdering, og skal efter behov tilbyde sprogunderstøttende aktiviteter og anden bistand, jf. § 4, stk. 2, i denne lov og §§ 4 og 4 a i lov om folkeskolen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med tilbuddet om sprogvurdering til alle familier med 3-årige børn samtidig gøre familier, der ikke anvender dagtilbud, opmærksom på muligheden for en plads i et dagtilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen er ansvarlig for at sikre, at barnets forældre inddrages i forbindelse med sprogvurderingerne og dagtilbuddets arbejde med at understøtte børns sprogudvikling, og at forældre får vejledning i at understøtte deres børns sproglige udvikling.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en plan for kommunens mål og rammer for sprogvurderinger og den sprogunderstøttende pædagogiske indsats.

læreplan, herunder at revidere den pædagogiske læreplan, hvis væsentlige ændringer i dagtilbuddet eller evalueringen efter stk. 2 tilsiger dette, jf. endvidere § 10, stk. 2.

Stk. 2. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for, at den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år. Lederen er i den forbindelse ansvarlig for at dokumentere, om de valgte pædagogiske metoder og aktiviteter samt børnemiljøet, fører til opfyldelse af de opstillede mål inden for temaerne, jf. § 8, stk. 2-5. Lederen skal angive, hvordan dagtilbuddet vil følge op på resultaterne.«

3. § 10, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen skal mindst hvert andet år drøfte evalueringerne, jf. § 9, stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på baggrund af drøftelsen tage stilling til, om evalueringerne giver anledning til yderligere handling fra kommunalbestyrelsens side.«

4. § 11 affattes således:

»**§ 11.** Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af alle børn i alderen omkring 3 år, der ikke er optaget i et dagtilbud. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at forældre i forbindelse med sprogvurderingen gøres opmærksomme på muligheden for, at deres barn kan blive optaget i et dagtilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gives sprogstimulering til børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 1 og 2 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter. Tosprogede børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 2 vurderes at have behov for opfølgning, skal modtage sprogstimulering af en varighed på 15 timer

ugentligt.

Stk. 4. Forældre skal lade deres børn deltage i en sprogvurdering efter stk. 1 og 2 samt sprogstimulering efter stk. 3.

Stk. 5. Sprogvurdering efter stk. 1 og 2, og sprogstimulering efter stk. 3, varetages af personer, der har særlige kvalifikationer til at varetage opgaven.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at sikre, at barnets forældre inddrages i forbindelse med sprogvurderingen og sprogstimuleringen efter stk. 1-3, samt at forældrene får vejledning i selv at understøtte deres barns sproglige udvikling.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en plan for kommunens mål og rammer for sprogvurdering og sprogstimulering.” «

§ 12. Der skal i alle dagtilbud udarbejdes en skriftlig børnemiljøvurdering, som indeholder en kortlægning af dagtilbuddets fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø. Børnemiljøvurderingen skal beskrive eventuelle børnemiljøproblemer og indeholde en handlingsplan.

Stk. 2. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages alt efter børnenes alder og modenhed.

Stk. 3. Dagtilbuddets leder skal inddrage forældrebestyrelsen i arbejdet med børnemiljøvurderingen.

Stk. 4. For dagplejen udarbejdes vurderingen samlet for alle dagplejehjem eller distrikter tilknyttet den kommunale dagpleje.

§ 13. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at udarbejde og offentliggøre børnemiljøvurderingen.

Stk. 2. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for, at børnemiljøvurderingen revideres minimum hvert tredje år, og når der sker ændringer, der har betydning for børnemiljøet.

Stk. 3. Dagtilbud kan søge rådgivning vedrørende børnemiljø hos Dansk Center for Undervisningsmiljø, jf. lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø.

5. § 12 og § 13 ophæves.

§ 18. Den centrale evaluerings- og rådgivningsfunktion for dagtilbud, der er tilknyttet Danmark Evalueringsinstitut, jf. lov om Danmarks Evalueringsinstitut, skal forestå systematisk indsamling, analyse og formidling af viden samt evaluering på dagtilbudsområdet.

Stk. 2. Dagtilbud og kommuner kan søge inspiration og vejledning vedrørende evaluering og kvalitetsudvikling hos den centrale evaluerings- og rådgivningsfunktion.

Stk. 3. Den centrale evaluerings- og rådgivningsfunktion kan indhente de oplysninger fra kommuner og dagtilbud, der skønnes af betydning for evaluerings- og rådgivningsfunktionens opgaver.

§ 21. Dagtilbud kan etableres i private hjem eller i andre lokaler i børnenes hjemlige miljø.

Stk. 2. Dagtilbud i private hjem m.v. kan drives af kommunen som kommunal dagpleje.

Stk. 3. Dagtilbud i private hjem m.v. kan efter aftale med kommunalbestyrelsen drives af en privat leverandør som privat dagpleje.

§ 93. Tilskud, som kommunalbestyrelsen har ydet efter denne lov, skal tilbagebetales, når modtageren mod bedre vidende har

1) undladt at give oplysninger som krævet i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) modtaget tilskud efter denne lov uden at være berettiget til det.

Stk. 2. Krav på tilbagebetaling efter stk. 1 bortfalder, når der er gået 5 år efter tilskuddets ophør, uden at der efter reglerne i § 94 har været økonomisk mulighed for at gennemføre kra-

6. Efter § 18 indsættes:

»§ 18a. Dagtilbud kan søge rådgivning vedrørende børnemiljø hos Dansk Center for Undervisningsmiljø, jf. lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø.«

7. § 21 affattes således:

»§ 21. Dagtilbud kan etableres som dagpleje i dagplejerens eller børnenes private hjem eller i andre lokaler i børnenes hjemlige miljø. Dagpleje, der anvendes til midlertidig pasning af børn, kan dog etableres i andre lokaler end dagplejerens hjem, børnenes hjem eller børnenes hjemlige miljø. Det er et krav, at pasningen sker som følge af midlertidigt fravær af kortere varighed hos børnenes egen dagplejer.

Stk. 2. Dagpleje kan drives af kommunen som kommunal dagpleje.

Stk. 3. Dagpleje kan efter aftale med kommunalbestyrelsen drives af en privat leverandør som privat dagpleje.«

8. I § 93 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren fastsætter efter forhandling med skatteministeren nærmere regler om kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelse.«

vet.

§ 2

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 593 af 24. juni 2009, som senest ændret ved lov nr. 535 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:

§ 4 a. Der skal tilbydes tosprogede børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, støtte til fremme af den sproglige udvikling med henblik på tilegnelse af dansk, hvis de efter en sagkyndig vurdering har behov herfor. Tilbudet omfatter aktiviteter, der er egnet til at stimulere børnenes sproglige udvikling.

Stk. 2. Ved tosprogede børn forstås børn, der har et andet modersmål end dansk, og som først ved kontakt med det omgivende samfund, eventuelt gennem skolens undervisning, lærer dansk.

Stk. 3. For tosprogede børn, der ikke er optaget i en daginstitution, etableres der særlige sprogstimulerings tilbud i 15 timer om ugen. Tilbudet skal gives senest den 1. august i det kalenderår, hvor barnet fylder 3 år.

Stk. 4. For tosprogede børn, der er optaget i en daginstitution, tilbydes der særlig støtte, hvis det skønnes, at børnenes sproglige udvikling ikke i tilstrækkelig grad kan fremmes inden for institutionens egne pædagogiske muligheder. Tilbudet gives senest, når barnet fylder 3 år, medmindre daginstitutionen alene er indrettet til børn under 3 år. Omfanget af støtten fastsættes ud fra en konkret vurdering. Støtten gives af de kommunale skolemyndigheder, men kommunalbestyrelsen kan bestemme, at støtten udføres af daginstitutioner på nærmere angivne vilkår.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen orienterer forældrene om tilbuddene i henhold til stk. 3 og 4 samt om betydningen af, at børnene deltager i sprogstimuleringen. Hvis børnene efter den sagkyndige vurdering som nævnt i stk. 1 har behov for sprogstimulering, har forældrene pligt til at lade børnene deltage i den tilbudte sprogstimulering eller i en sprogstimulering, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Bestemmelserne i kapitel 8 i

1. “§ 4 a ophæves.”

lov om friskoler og private grundskoler m.v.
gælder tilsvarende ved sprogstimulering i
hjemmet m.v. af sådanne børn.

§ 29 a. Aktiviteterne i førskoletilbud efter § 4
a, stk. 3 og 4, varetages af pædagoger, der har
uddannelse vedrørende tosprogede børn, eller
som på anden måde har kvalificeret sig til op-
gaven. Aktiviteterne kan forestås af lærere med
tilsvarende forudsætninger, hvis der ikke findes
pædagoger med disse forudsætninger.

2. “§ 29 a ophæves.”

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2010.

